

van de evangelieharmonie en de context waarbinnen representanten ervan functioneerden. Ulrich Schmid leidt de bundel in met een beschrijving van de definities die in de verschillende onderzoekstradities worden gehanteerd en een overzicht van de belangrijkste standpunten in het onderzoek tot nu toe. In een tweede bijdrage gaat hij in op de harmonietraditie zoals die zijn neerslag heeft gevonden in de West-Europese Latijnse teksttraditie. Marc Vial onderzoekt de functie van Jean Gerson's *Monotessaron*, Charles Caspers behandelt laatmiddeleeuwse devotionele aspecten van evangelieharmonieën, liturgie en 'Leben-Jesu-Darstellungen'. August den Hollander presenteert een verkenning van de vorm en functie van Middelnederlandse evangelieharmonieën.

In deel II, 'Mittelalterliche Evangelienkommentare und Passionsharmonien' bespreekt Willigis Eckermann het veertiende-eeuwse evangeliecommentaar van Simon Fidati von Cascia en de manier waarop harmonisering hierin een rol speelt. Christoph Burger onderzoekt de passieharmonie *Die himmlische Fundgrube* van Johannes von Palz in de context van de praktische doelstellingen van de tekst: 'evangelisatie' met de nadruk op het lijdensverhaal. Hierbij betreft Burger ook de latere uitbreiding/bewerking die Johannes zelf van zijn werk maakte en de preken van zijn hand die in bewerkte vorm zijn overgeleverd. Het is jammer dat van beide in de titel van deel II genoemde teksttypen maar één representant behandeld kon worden; het is te hopen dat ze uitgebreider aan de orde zullen komen in vervolpublicaties van deze bundel.

Karina van Dalen-Oskam

Michiel de Swaen: *De gekroonde laars. Een vastenavondspel / Vertaald en toegelicht door Hubert Meeus.* Amsterdam: Atheneum – Polak en Van Genneep, 2003. – 108 p. (Griffioen.) ISBN 90-253-4979-x Prijs: € 7,50

Michiel de Swaens *De verheerlijkte schoenlappers of De gecroonde leersse* (Duinkerke, 1688) behoeft geen introductie. Het is een briljant vastenavondspel over een grap die de populaire keizer Karel V uithaalt met een eenvoudige onderdaan, vervlochten met de traditioneel-komische intrige van de dochter die een rijke man moet, en een jonge man wil trouwen. Alles komt goed. Humor uit een door en door patriarchale standenmaatschappij, maar nog altijd effectief. Deze uitgave biedt, in de traditie van de (inmiddels bijna afgesloten) Griffioen-reeks, een herspelde en

ook in meer opzichten gemoderniseerde tekst, met ruim voldoende woordverklaringen achterin voor wie precies wil weten wat een 'lichte tuit' is of een 'Jan-tast-sochte'. Het nawoord biedt een overzicht van leven en werk van De Swaen, dat zoals bekend veel meer omvat dan dit beroemde spel (en ook wel meer aandacht verdient), en een analyse van het stuk, speciaal gericht op de vraag waar de komische effecten in schuilen. Andere, meer 'tegendraadse' leeswijzen blijven hier buiten beschouwing, maar worden hier mogelijk nog eens door geïnspireerd. Het nawoord besluit met een aanduiding van de plaats van het spel in de komische toneelliteratuur van de periode: iets tussen een klucht en een blijspel in, op de grens tussen Franse en Nederlandse cultuur, in een geheel eigen toon.

Ton van Strien

J. Nooseman, *Beroyde Student en J. Noozeman, Bedrooge Dronkkaart, of Dronkke-Mans HEL / Met inleiding en annotaties uitgegeven door Ineke Grootegoed, Arjan van Leuvensteijn en Marielle Rebel.* Amsterdam: Stichting Neerlandistiek VU, en Münster: Nodus Publikationen, 2004. ISBN 90-72365-84-4 ISBN 3-89323-747-x Prijs: € 30,-

Het 'Woord vooraf' van deze uitgave laat geen twijfel bestaan over de doelgroep: 'Deze wetenschappelijke uitgave van de *Beroyde Student* en de *Bedrooge Dronkkaart* [...] is afgestemd op gevorderde studenten en afgestudeerden Nederlands.' Wie de annotaties bekijkt ziet dat lezers zonder een degelijke filologische opleiding (en interesse) hier inderdaad weinig te zoeken hebben, al durf ik niet uit te sluiten dat daar nog heel wat gevorderde en afgestudeerde neerlandici onder zijn: zoals het hier gebeurt krijgt men het vak nog maar zelden gedoceerd. Dat maakt deze aanpak natuurlijk niet minder waardevol, en hier valt veel te leren, vooral over zeventiende-eeuws taaleigen en over het bijbehorende onderzoeksapparaat. Ook de inleidende hoofdstukken, met name die over de thematiek (studentenleven, huwelijksmoraal, toverijgeloof) zijn informatief en adequaat als 'achtergrond', maar het accent ligt toch op de filologie. Een bezwaar vind ik wel dat het nogal veel van hetzelfde is: bij nagenoeg elke woordverklaring staat een verwijzing naar het *WNT*, en in het algemeen is de aandacht voor grammaticale en lexicografische kwesties zo overheersend dat de uitleg van de tekst er wel eens bij ondersneeuwt. Wat betekent de eerste zin van de opdracht van